

דיסין

שאלות חזרה – פרק רביעי

1. "השולח גט לאשתו..." – (לב.)
- א. "והגיע בשליח" – מה נלמד מכך שלא נאמר במשנה "הגיעו"?
ב. "או ששולח אחריו שליח" – מה הצורך לכתוב אף מקרה זה במשנה?
ג. "קדם הוא אצל אשתו" – מה הצורך לכתוב אף מקרה זה במשנה?
ד. "או ששולח אצלה שליח" – מה הצורך לכתוב אף מקרה זה במשנה?
ה. "אם משהגיע גט לידה אינו יכול לבטלו" – מה החידוש בכך והרי הדבר פשיטא?

2. א. מדוע אביי 'נאלץ' לומר: "בטל שתי לשונות משמע"? (לב.-לב.)
ב. הסבר את בעיית רב נחמן בר יצחק "בטל מהו".
(רש"י ***מהר"ם שי"ף ד"ה ומהרמב"ם משמע) (לב.)

3. "איבעיא להו הרי הוא זרס מהו" – מהי התשובה המובאת לשאלה זו בגמרא (לב.)

4. א. "אטו תנא כי רוכלא ליחשיב וליזיל" – הסבר [כולל ההקשר בסוגיא]. (לג.)
ב. "מירי איריא הא כדאיתא והא כדאיתא" – הסבר [כולל ההקשר בסוגיא].

5. באר כיצד תלויה מחלוקת ר' יוחנן וריש לקיש בביאור "מפני תיקון העולם" במחלוקת רב נחמן ורב ששת בדין "בפני כמה הוא מבטלו". (לג.)
(***ראה להרחבה תוס' ד"ה ובי תרי)

6. "הרי את מקודשת לי בטבעת זו כדת משה וישראל" – איזה דין נלמד בסוגייתנו מהמילים המסומנות בקו? (לג. – העזר בתוס' ד"ה כל)

7. "ת"ר אמר לעשרה כתבו גט לאשתי...
רשב"ג אומר אינו יכול לבטל אלא זה בפני זה" (לג.)

- א. הסבר כיצד מתבארות המילים "אינו יכול" ע"פ האפשרות הראשונה בגמרא בביאור דעת רשב"ג. [העזר ברש"י ד"ה ואי בעית] (לג.-לג:)
- ב. הסבר כיצד מתבארות המילים "אינו יכול" ע"פ האפשרות השניה בגמרא בביאור דעת רשב"ג. [העזר ברש"י ד"ה ואי בעית] (לג:)
- ג. הסבר כיצד המקרה שאמר לעשרה "כולכם", מהווה נפק"מ בין 2 האפשרויות בביאור דעת רשב"ג.

8. "דכי אתא רב דימי אמר מעשה ועשה רבי כדברי וזכמים..." –
הסבר במה מדובר. (לג: - העזר ברש"י)

9. "ורב נחמן דידיה אמר" – הסבר. (לד.)

10. "פתול ואמר ברוך הטוב והמטיב" (לד.)
- א. האם הגט בטל, ומדוע?
- ב. האם אביי או רבא הצליחו להביא הוכחה חד-משמעית לדעתם (מהמעשים שקרו בדורות שלפניהם)?
- ג. כמו מי בדרך כלל נפסקת ההלכה במחלוקות אביי ורבא?
(רש"י ב-לד: ד"ה והלכתא)
- ד. כמו מי נפסקה ההלכה במקרה שלנו? (לד:)
- ה. מה שמו המקורי ומה הוא כינויו של "אביי", ומדוע?
(רש"י, גליון הש"ס ***חת"ס)

11. "התקין ר"ג הזקן שיהא כותב איש פלוני וכל שום שיש לו..." (לד:)
- א. מה היה הרקע שגרם לר"ג הזקן לתקן את תקנתו? (לד: בתחילת הגמרא)
- ב. באיזה מקרה אין צורך לכתוב "איש פלוני וכל שום שיש לו"?
- ג. האם כותבים את השם העיקרי תחילה או את השם המשני תחילה?
- ד.*** מה הרקע והסיבה לכך שאדם יש לו שני שמות אחד ביהודה ואחד בגליל? (רא"ש תחילת סימן ז)

12. האם רק אלמנה אינה נפרעת מנכסי יתומים אלא בשבועה? (לד:)
(***ראה להרחבה תוס' ד"ה מאי)

13. "נמנעו מלהשביעה" (לה.)
- א. מדוע נמנעו מלהשביעה?
- ב. מדוע הנימוק שכתבת בסעיף הקודם שייך דווקא באלמנה ולא בגרושה?
- ג. האם ניתן להשביעה מחוץ לב"ד?
- ד. מה ההבדל בין שבועה בב"ד לשבועה מחוץ לב"ד? (רש"י)
- ה. מה יהיה הדין אם קפצה ונשבעה?

14. מדוע לדעת שמואל "התובעת כתובתה בב"ד אין לה מזונות"? (לה. – רש"י)

15. רב הונא ורב נחמן נחלקו האם אף כאשר האלמנה ניסת ניתן להדיר אותה.
– כתוב במדוייק מהי הנקודה היסודית בה נחלקו שגרמה למחלוקתם זו.
[לתשומת לבך כו"ע סוברים שהבעל מיפר את נדרי אשתו שנדרה לאחר
הנשואין] (לה:) (***)ראה להרחבה תוס' ד"ה אבל שורה 18 ואילך מהמילים וא"ת וידירוה)

16. "אין הבעל מיפר בקודמין" – הסבר. (לה:)

17. כתוב במדוייק איזה סוג של נדר [ובאיזה תחום] – לכו"ע אין לו הפרה. (לו:)

18. "והעדים וזתמין על הגט מפני תיקון העולם" (לו:)

א. כיצד מתיישבים דברי המשנה הללו עם דברי הכתוב "וכתוב בספר
וחתום"?

ב. מי תיקן את התקנה שצוטטה לעיל? (רש"י במשנה ***תוס' ד"ה והעדים –
וראה השגת הרש"ש עליו)

19. "ומי איכא מידי דמדאורייתא משמטא שביעית והתקין הלל דלא משמטא"? (לו:)

א. מה תירץ על כך אביי?

ב. מה תירץ על כך רבא? (ע"פ רש"י ד"ה רבא אמר)

ג. האם הלל שתיקן את הפרוזבול סובר דווקא כרבי (בעניין שביעית
בזמן הזה)? [ענה בהתאם לתירוצו של אביי ובהתאם לתירוצו של
רבא]

20. "...לדריה הוא דתקין או דלמא לדרי עלמא נמי תקין?" (לו:)

א. הסבר היטב את שאלת הגמרא ואת הנפק"מ שבין 2 האפשרויות.
(העזר בר"ן ב-יט. בדפי הרי"ף ד"ה גרסי')

ב. האם הובא בגמרא תשובה חד-משמעית ומוחלטת לשאלת הגמרא
הנ"ל?

ג. מי היה ראש ישיבת נהרדעא – רב או שמואל?

***21. "אין ב"ד יכול לבטל דברי ב"ד וזברו אלא א"כ גדול ממנו בלחמה ובמנין" –

מה זה "מנין"? (רמב"ם ממרים ב/ב, ראב"ד בפירושו לעדיות א/ה,
הרב מרגליות בספרו יסוד המשנה ועריכתה עמ' מד-מז) (לו:)

22. א. מדוע אין כותבין פרוסבול אלא על הקרקע?
(רש"י ***תוס' ***ר"ן ב-יט: בדפי הר"ף ד"ה אין) (לז).
ב. מדוע כאשר אין לו ולערב לו קרקע אך לחייב לו יש קרקע ניתן לכתוב עליו פרוסבול?

23. א. האם שביעית משמטת שטר שיש בו אחריות נכסים, ומדוע? (לז).
ב. מדוע כאשר "סיים לו שדה אולת בהלוואתו אינו משמט"?
ג. כנימוק עבור מה אמר ר' יוחנן "וכי מפני שאנו מרמיז נעשה מעשה?"?

24. הסבר היטב מדוע "המלוה את ולבירו מעות על המשכון והמוסר שטרותיו לבית דין אין משמטיף". (לז).

25. א. כנימוק לאיזה דין נאמר בגמרא "לא שביק היתירא ואכיל איסורא"? (לז).
ב. האם הדין שכתבת בסעיף א' מקובל על כולם?

26. "עבד שנשבה ופדאוהו
אם לשום עבד ישתעבד אם לשום בן חורין לא ישתעבד
רשב"ג אומר בין כך ובין כך ישתעבד"
(לז):
א. כתוב לדעת אביי:

1. האם המשנה מדברת לפני יאוש או לאחר יאוש?
 2. "אם לשום עבד ישתעבד" – למי?
 3. "אם לשום בן חורין לא ישתעבד" – מדוע?
 4. "רשב"ג אומר בין ובין כך ישתעבד" – למי?
- ב. כתוב לדעת רבא:

1. האם המשנה מדברת לפני יאוש או לאחר יאוש?
2. "אם לשום עבד ישתעבד" – למי?
3. "אם לשום בן חורין לא ישתעבד" – מדוע?
4. "רשב"ג אומר בין ובין כך ישתעבד" – למי?

(***להרחבה ראה תוס' ד"ה בין)

ג.*** מה פשר מיקום משנה זו בפרקנו? (פני יהושע)

27. "עמון ומואב טהרו בסיוון" – הסבר. (העזר ברש"י ובתוס' ר"ד) (לח).

28. כיצד מסתדרת פסיקתו של ר' יוחנן ש"עבד שברח מבית האסורים יצא לחירות" עם פסיקתו כרשב"ג? (לח).

29. האם האנשים שפדו את שפחתו של מר שמואל סברו כאביי או כרבא? (לח.)

30. א. מה דין המקדיש עבדו לפי רבה בשם רב, ומדוע? (לח.)
ב. מה דין המקדיש עבדו לפי רב יוסף בשם רב, ומדוע?

31. האם עבד שהפקירו רבו צריך גט שחרור? (לח.) (ציין גם את דעת שמואל שב-לח.)

32. א. הסבר מה היא הקושיה על דברי רבה מהברייתא שאומרת "המקדיש עבדו עושה ואוכל שלא הקדיש אלא דמיו". (לח.)
ב. הסבר מה הוא התירוץ על כך. (לט.)

33. א. האם יש מעילה בקרקעות, ומה המקור לכך? (לט.)
ב. האם נשבעים על הקרקעות?
ג. האם ייתכן שר' מאיר סובר שאין מועלין בשערו של עבד שהוקדש, ומדוע?

34. האם דברי ר' יוחנן שאמר "אמר רב הכי" נאמרו בהתפעלות ובשמחה או בתמיהה ובקושיה? (לט.)

35. האם לדעת ר' יוחנן דין עבד של גר שמת רבו הגר שווה לדינו של עבד של ישראל שהפקיר אותו רבו הישראל ואח"כ מת רבו הישראל לעניין הצורך בגט שחרור? (לט.)

36. א. כתוב לדעת רבי: (לט.)
1. האם עבד יכול להשתחרר לחלוטין בשטר, ומה המקור לכך?
(העזר ברש"י ד"ה או בכסף)
2. האם עבד יכול להשתחרר לחלוטין בכסף, ומה המקור לכך?
(העזר ברש"י ד"ה או בכסף)
3. האם עבד שהפקירו רבו יכול להשתחרר לחלוטין בשטר?
4. האם עבד שהפקירו רבו יכול להשתחרר לחלוטין בכסף, ומדוע?
ב. כתוב לדעת ר' שמעון משום ר"ע:
1. האם עבד יכול להשתחרר לחלוטין בשטר, ומה המקור לכך?
(העזר ברש"י ד"ה גומר)
2. האם עבד יכול להשתחרר לחלוטין בכסף, ומה המקור לכך?
(העזר ברש"י ד"ה ואין כסף)

37. בסיפור המתואר בגמרא של השפחה שרבה היה שכיב מרע, שפסק רב נחמן ש"לא עשה ולא כלום" – האם בכל אופן יצאה אותה השפחה מידי שעבוד? (ראה היטב ברש"י ד"ה מאן דחזא ובר"ה ולא היא) (לט.)

38. האם דין עבד שרבו השיאו לו אשה שווה לדין הכותב שטר אירוסין לשפחתו ואמר לה צאי והתקדשי בו בלבד? (מ.)

39. א. מי שאמר בשעת מיתתו פלונית שפחתי אל ישתעבדו בה לאחר מותי:
1. האם לדעת ר' יוחנן כופים את היורשים לשחררה? (מ.)
2. האם לדעת רבי אמי ורבי אסי כופים את היורשים לשחררה?
ב. מה יהיה הדין לדעת רבי אמי ורבי אסי אם אמר בשעת מיתתו בלשון שחרור?
ג. מה יהיה הדין לדעת אמימר אם אמר בשעת מיתתו בלשון שחרור, ומדוע?
ד. מה יהיה הדין לדעת רבינא אם אמר בשעת מיתתו בלשון שחרור?

40. א. "האומר... אתננה (לשדה זו) לפלוני רבי מאיר אומר קנה וזכמים אומרים לא קנה" (מ.)
1. הסבר במדוייק מה הוא המקרה. (שים לב לדברי ר' יוחנן).
2. הסבר היטב את נימוקיהם של ר"מ וחכמים.
ב. מדוע יש הבדל בין "האומר נתתי שדה פלונית לפלוני והוא אומר לא נתן לי" לבין "האומר כתבתי ונתתי לו והוא אומר לא כתב ולא נתן לי"?
ג. מי אוכל את הפירות כאשר בעל השדה אומר "כתבתי ונתתי לו" ובנו של מקבל המתנה (שמת) אומר "לא נתן שדה זו לאבא", ומדוע?

41. "עבד שעשאו רבו אפותיקי לאזורים ושיחררו שורת הדין אין העבד חייב כלום אלא מפני תיקון העולם כופין את רבו ועושה אותו בן וזורין..." (מ.)
א. כתוב לפי דעת רב:
1. "ושיחררו" – מי שחררו?
2. "אין העבד חייב כלום" – למי?
3. "כופין את רבו" – רבו הראשון או רבו השני? (מא.)
4. מדוע כופין את רבו הנ"ל לשחררו?
ב. כתוב לפי דעת עולא:
1. "ושיחררו" – מי שחררו?
2. "אין העבד חייב כלום" – במה אינו חייב העבד?
3. "כופין את רבו" – רבו הראשון או רבו השני?
4. מדוע כופין את רבו הנ"ל לשחררו?

42. באיזה אופן העושה שדהו אפותיקי לאחרים ושטפה נהר אינו גובה משאר נכסים?

43. "ת"ר המשחרר וזצי עבדו רבי אומר קנה וזכ"א לא קנה" (מא.)

א. השלם בטבלה הבאה קנה / לא קנה

שטר	כסף		
		רבי	רבה
		חכמים	
		רבי	רב יוסף
		חכמים	

- ב. "מיתבי המשורר וצי עברו בשטר רבי אומר קנה ולזכ"א לא קנה"
מה שעת חכמים שבברייתא זו במקרה ששיחרר חצי עבדו בכסף
לדעת רב יוסף שמעוניין שלא יהיה קשה עליו בתרתי?
ג. כיצד אם-כן לרב יוסף יש מקרה לדעת חכמים שיהיה "מי שחציו עבד
וחציו בן חורין"?

44. "...והתני וזדא הכותב נכסיו לשני עבריו קנו ומשוררין זה את זה
ותניא אידך האומר כל נכסי נתונין לפלוני ופלוני עבדיי אף עצמם לא קנו" (מב.)
א. כיצד הציע אביי ליישב את המחלוקת בין הברייתות הללו?
ב. כיצד הציעה הגמרא באפשרות הראשונה ליישב את המחלוקת הנ"ל?
ג. כיצד הציעה הגמרא באפשרות השניה ליישב את המחלוקת הנ"ל?
ד. כיצד הציעה הגמרא באפשרות השלישית ליישב את המחלוקת הנ"ל?
ה. כיצד הציע רב אשי ליישב את המחלוקת הנ"ל?
ו. איזה הסבר מבין ההצעות שכתבת בסעיפים ב-ה דחתה הגמרא?

45. "נגלוזו שור יום של רבו לרבו יום של עצמו לעצמו" (מב.)
א. מי נגח את מי?
ב. מדוע יש הבדל בין הדין המצוטט לעיל לבין הדין של "המית מי
שחציו עבד וחציו בן חורין" ? (מב.)
ג. מהי דעת רבא בנוגע לדין המצוטט לעיל? (2 תשובות)

46. כתוב האם הובא בגמרא תשובה סופית לשאלות הבאות: (מב.)
א. מעוכב גט שחרור יש לו קנס או אין לו קנס?
ב. מעוכב גט שחרור אוכל בתרומה או אינו אוכל?
ג. עבד שמכרו רבו לקנס מכור או אינו מכור? (מב-מג.)
ד. מי שחציו עבד וחציו בן חורין שקידש בת חורין מהו? (מג.)

47. האם התלבטות הגמרא "עבד שמכרו רבו לקנס מכור או אינו מכור" תלויה
במחלוקת ר"מ ורבנן בעניין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם? (מב-מג.)

48. מה הם 2 ההבדלים בין קנס לכופר?
(רש"י ב-מב. ד"ה המית, ודברי ריש לקיש ב-מג. וברש"י שם ד"ה ועוד)

49. "ולציה שפולזה ולציה בת ולוריין שנתקדשה" (מ.ג.)
 א. מה דינה לדעת רבה בר רב הונא למסקנה, ומדוע?
 ב. מה דינה לדעת רב ששת?
 ג. האם יש קושיה על דעת רב ששת מדין שפחה חרופה?
50. א. מה דייק ר' זירא מהפסוק "לא יומתו כי לא חופשה"? (מ.ג.)
 ב. האם דיוקו הכרחי ומוחלט?
51. "קשיא זמן אומן" (מ.ג.)
 הסבר היטב את שלושת תירוצי הגמרא לקושיה זו.
52. "המוכר עבדו לפרהנג עובד כוכבים יצא לזירות" (מ.ד.)
 א. מדוע יש הבדל בין הדין המצוטט לעיל לבין הדין ש"גבאו בלזבו או שלקוזו סיקריקון לא יצא לזירות"?
 ב. האם אפשר ללמוד מהדין המצוטט לעיל תשובה לשאלת ר' ירמיה "מכרו לשלושים יום מהו?"?
53. א. מדוע אסור למכור עבד לעובדי כוכבים? (רש"י ב-מ.ג: ד"ה יצא)
 ב. מדוע אסור למכור בהמה גסה לעובד כוכבים? (רש"י ב-מ.ד. אחרי ד"ה עד עשרה)
54. כתוב 2 הסברים מדוע ייתכן שיהיה הבדל בדין בין "המוכר עבדו לעובד כוכבים" לבין "המוכר בהמה גסה לעובד כוכבים" לגבי גובה הקנס המוטל על המוכר? (מ.ד.)
55. א. מהי תשובת הגמרא לשאלה "מכר עבדו ומת מהו שיקנסו את בנו אלזריו"? (מ.ד-מ.ד.)
 ב.*** מדוע "המוכר עבדו לחוצה לארץ יצא לחירות וצריך גט שחרור מרבו שני" ואילו המוכר עבדו לעובדי כוכבים צריך גט שחרור מרבו ראשון? (מ.ד: - תוס' ר"ד 14 שורות מלמטה)
56. הסבר את שאלת הגמרא: "יוצא לא סגי דלא נפיק והתנן...". (מ.ד.)
57. א. לדעת שמואל איזה הבדל יש בין המוכר עצמו לחו"ל שהדין שיוצא לחירות לבין המוכר שדהו בשנת היובל שהדין (לדעת שמואל) שאינה מכורה כל עיקר? (מ.ד.)
 ב. מדוע קונסים את הלוקח ולא את המוכר [כשמכרו עבדו לישראל שבחו"ל]? (מה.)

58. כמה פירושים מובאים בגמרא (ע"י האמוראים או התנאים) לפירוש משמעות הפסוק "לא תסגיר עבד אל אדוניו אשר ינצל אליך מעם אדוניו"? (מה.)

59. א. מה הם 2 האפשרויות המובאות בגמרא לנימוק הדין ש"איך פודיך את השבוייך יתר על כדאי דמיהן מפני תיקון העולם", ומה הנפק"מ בין האפשרויות? (מה.)
ב. מה הם 2 האפשרויות המובאות במשנה לנימוק הדין ש"איך מברייחין את השבוייך", ומה הנפק"מ בין האפשרויות?

60. א. מה הדין של ס"ת שכתבו מין, ומדוע? (מה: וברש"י)
ב. מה הדין של ס"ת שכתבו עו"כ לדעת רב נחמן, ומדוע?
ג. מה הדין של ס"ת שנמצא ביד מין, ומדוע?
ד. מה הדין של ס"ת שנמצא ביד עו"כ לדעת רב נחמן, ומדוע?
(**להרחבה ראה בתוס' ד"ה אמר)
ה. האם ניתן ללמוד את הדין של ס"ת שנמצא ביד עו"כ ממשנתנו?

61. "ספר תורה שכתבו עו"כ
תני וזדא ישרף ותניא אידך יגנז ותניא אידך קוריין בו" (מה:)
הסבר היטב כיצד מתיישבת הסתירה המשולשת הזו.

62. א. כתוב לתנאים הבאים האם טעמם הוא משום קלקולא או משום קנס שלא יהו בנות ישראל פרוצות בעריות ובנדרים: (מה:)
1. ת"ק.
2. ר' יהודה. (ענה ע"פ רש"י ב-מה:)
3. ר"מ.
4. ר' אלעזר.
ב. כאשר מגרש את אשתו משום שם רע או משום נדר ולא אמר לה שמשום כך מגרשה – האם לדעת ת"ק רשאי להחזירה? (מו.)

63. "אמר ר' יוסי בר' יהודה מעשה בצידן באוזה... מפני תיקון העולם" (מה:)
א. מה הקושי שבהבנת דברי ר' יוסי בר' יהודה (מבחינת מיקום דבריו במשנתנו)?
ב. על איזה דין במשנתנו מוסבים המילים "מפני תיקון העולם"? (מו:)

64. "המוציא את אשתו משום אילונית

- רבי יהודה אומר לא יולזר וולזכמים אומרים יולזר... (מ:ו)
- א. האם לדעת שמואל הגירסה במשנה נכונה, ומדוע?
ב. האם לדעת אביי (ורבא) הגירסה במשנה נכונה, ומדוע?

65. א. כתוב מה למד רבה מהפסוקים הבאים: (מ:ז)
1. כי לי הארץ.
 2. השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם.
 3. דגנך.
- ב. כתוב מה למד ר"א מהפסוקים הבאים:
1. דגנך.
 2. לה' הארץ. (***)להרחבה ראה מהר"ם שי"ף וחשק-שלמה
- ג. האם רבה הצליח להביא הוכחה חד משמעית לשיטתו? (מ:ז)
- ד. כמה קושיות הובאו בגמרא על דעת רבה? (מ:ז-מ:ז)
- ה. האם כל הקושיות הנ"ל תורצו?

66. "המוכר שדהו לפירות

- ר' יולזנן אומר מביא וקורא ריש לקיש אומר מביא ואינו קורא" (מ:ז)
- א. באיזה תקופה עוסק הדין הנ"ל? (רש"י ד"ה המוכר)
- ב. הסבר במה נחלקו רי"ח ור"ל.

67. האם לדעת ר"ל יש הבדל בין הקונה שני אילנות בתוך שדהו של חברו לבין הקונה שלשה אילנות בזמן שהיובל נוהג [ביובל שני] לעניין מקרא ביכורים? (מ:ח)

68. א. מה ההבדל בין דין שדה אחוזה לדין שדה מקנה? (רש"י ד"ה שדה אחוזה) (מ:ח)
- ב. הלוקח שדה מאביו ומת אביו ואח"כ הקדישה – כתוב האם דינה כשדה אחוזה או כשדה מקנה לתנאים הבאים: (מ:ח)
1. לר' יהודה ור"ש.
 2. לר"מ.
- ג. הלוקח שדה מאביו והקדישה ואח"כ מת אביו – כתוב האם דינה כשדה אחוזה או כשדה מקנה לתנאים הבאים:
1. לר' יהודה ור"ש.
 2. לר"מ.
- ד. באיזה מחלוקת הגמרא העלתה (בתחילה) כאפשרות שהם חולקים?

69. הסבר את פשר הכוונה "קרא ומתניתא מסייעי ליה לר"ל". (מח.)

70. האם לדעת ר' יוחנן בעל בנכסי אשתו צריך הרשאה? (מח.)

חילוקים

מהדר עליה (לב.)	מהני (לב.)	עיברא דדשא (לב.)
למיתנא (לג.)	אזלא ומינסבא (לג.)	שרינן (לג.)
אטמורו (לג.)	שדר (לד.)	
אוניכו (לד. – ראה הגהות הב"ח) רהיט (לד.)	הייא (לד.)	
אלמה (לה.)	ארמלתא (לה.)	השתא (לה.)
ינוקי (לו.)	אהדריה (לו.)	כורא (לו.)
אלימי (לו.)	אתא (לז.)	שבקיה (לז.)
פרקוה (לח.)	שדרוה (לח.)	איתתא (לח.)
מנטר (לח.)	בעידן (לח.)	אלמה (לט.)
איזי (לט.)	למיקם (מג.)	מטא (מג.)
משתרשי ליה (מד.)	פוק (מד.)	לא סגי (מד.)
מריה (מה.)	מפקנא (מה.)	הדרוה ניהלי (מה.)
אירכס (מה.)	לגרבו (מה.)	פרקא (מה.)
עדי (מה.)	טייעתא (מה.)	שדתינה (מה.)
קטלינהו (מו.)	כדשנינן (מו.)	יזפי (מו.)
נפק (מז.)	פש (מז.)	למזגא (מז.)
נחית (מח.)	דאכתי (מח.)	ירית (מח.)

חֻמֵּי אֱלֹהִים

הכי השתא (לב:)

במתניתא תנא (לב:)

דאמרי תרוייהו (לה:)

מנא אמינא לה (לב:)

מיתיבי (לה:)

איני (לה:)

תנן (לה:)

תנאי היא (לה:)

ומותבינן אשמעתין (לח:)

הכי השתא (לח:)

ותסברא (לט:)

רב תנא הוא ופליג (לח:)

לימא הני תנאי כהני תנאי (לט:)
(ראה בקיצור כללי התלמוד. מודפס לאחר הרא"ש במסכת ברכות. עמ' 90 טור שמאלי בדפוס טלמן)

איתמר (מא:)

בפירוש שמיע לך או מכללא שמיע לך (לט:)

אי משום הא לא איריא (מב:)

היקש (מא:)

הכי השתא (מב:)

מחורתא כדשנינן מעיקרא (מב:)

ורמינהי (מד:)

שתי תשובות בדבר (מג:)

תניתוה (מד:)

פשוט מיהא חדא (מד:)

ואזדו לטעמייהו (מז:)

לימא כתנאי (מח:)
(ראה בקיצור כללי התלמוד. מודפס לאחר הרא"ש במסכת ברכות. עמ' 90 טור שמאלי בדפוס טלמן)

חֻשְׁבֵּי

אפקעינהו (לג. ***ראה להרחבה בתוס')

ממזר (לג.)

שמיטת כספים (לו.)

פרוסבול (לו.)

מעילה (ע"פ לט.)

שב ואל תעשה (לו.)

מאמר (מג: ברש"י ד"ה ואין)

דברה תורה כלשון בני אדם (מא:)

נכסי צאן ברזל (מד: ברש"י ד"ה תבעי)

גר תושב (מד.)

יש ברירה (מז:)

לקט (מז.)

נכסי מלוג (ע"פ רש"י מז: ד"ה ביכורי)